

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

ΤΟΥ Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΥΝΑΙΔΙΝΟΥ

Η ΠΡΩΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΥΓΚΙΝΗΣΗ ΜΟΥ

"Όταν έρχονται Χριστούγεννα, θιμάμαι, τί νομίζετε ; Την πρώτη μουσική συγκίνηση που δοκίμασα στη ζωή μου. Ήμουν παιδάκι τότε ένδεκα χρόνων. Πρό ενός έτους είχα στερηθή τον πατέρα μου. Η άγια Μητέρα μου είχε ανάλαβει με την υπαπόληψη των καλών γυναικών της παλιάς καλής εποχής, που έλαζιστοι μόνον απέμειναν ώραια νοσταλγοί της, το δύσκολο έργο της ανατροφής έπτά παιδιών. Κλεισμένη πάντα στο σπίτι τίς ώρες που δεν ήμασταν στο σχολείο, προσπαθούσα να καθηγηθώσασμε τίς ψυχικές άδυναμίες της ώρας παιδικής ηλικίας σ' ένα άπειρο περιβάλλον, παίζοντας άναμεταξύ μας διάφορα παιχνίδια, άνάμεσα στα όποια την κυρίαρχη θέση είχαν οι στρατιώτες, παιχνίδια πολεμικώτατα. Γιατί ή πρώτη μουσική συγκίνηση μου ; Ζητώντας νόθο την απάντηση τώρα, καταλήγω στο συμπέρασμα πως ή ιδέα του πολέμου γεννιέται μαζί με το παιδί. Έσ' όσον το ζήτημα της άποροχής θ' άποτελή μιά από τίς πιο έπιμονες πένιες των ανθρώπων, είναι άπειρον να νομίζουμε πως το πόλεμο είναι ένα πράγμα που μπορεί να τον ξεβελήση ή συνενόηση και ό συμβίβασιμος.

Πολεμικώτατο λοιπόν μέσο στην ψυχή μας, είχαμε έποικεληθή τίς ημέρες των Χριστουγεννιάτων διακοπών για να στήσουμε το στρατηγείο μας στις δυό άκρες του άπειραντου περιβάλλοντός μας και ν' άρχίσουμε να καταστρώσουμε τά σχέδια των επιθέσεων και άπεπιθέσεων. Χωρομένοι σε δυό στρατόπεδα τά έπτά αδέρφια, είχαμε περιβληθή την καλαμένα πανοπλία μας, έτοιμοι και έμπλοοι πολεμικού μένου για νά επιχειρήσουμε την πρώτην επίθεση, όταν δυό παιδικές φωνές που τίς συνώδευαν οι λύραφρόκοι τόνοι μιάς φουσαριόνας, μιά άνέκομην από τίς επιθετικές μας διαθέσεις. Τά παιδία έφωσαν τά κάλαντα με άσημιάσση, άδυναμη, σουβλερή φωνή και ή φουσαριόνα άσθμαίνοντας και άγκυμαγώντας, νιγηρούσε το τραγούδι τους από πίσω.

Η μουσική των κάλαντων βέβαια δεν μου ήταν άγνωστη. Στα περασμένα χρόνια, όταν είχαμε και ήμεις τον πατέρα μας και το στρατάκι μας, άστρατοβολούσε τίς ημέρες εκείνες από τί

χαρά της άγιας Μητέρας μας, πόσες φορές δεν «τά είπαμε» και ήμεις τά τρία μεγαλύτερα αδέρφια τά κάλαντα στους γονιούς μας και τά συγγενικά μας στήθα. Δεν ξέρω όμως γιατί την ημέρα εκείνη ή συγκίνηση που μου έφερε το άκουσμα της κάλας μελαγχολικής και πολύ μονότονης μουσικής των κάλαντων, που έν τούτοις φέλιε το μεγαλύτερο και πιο χαρούμενο γεγονός της χριστιανικής ανθρωπότητας, ήταν κάποιος βαθύτερη και συγκλονιστικώτερη ! Βέβαια δεν ήταν ή ύπόμνηση της γεννήσεως του Θεανθρώπου εκείνη που έγένεσε την μικρή μου τότε ψυχή από συγκίνηση ξεχωριστή. Δέ θιμάμαι ποτέ κανέναν μου δάσκαλο, και όταν άκόμη έγιναι μαθητής του Γυμνασίου, να μου έδωσε να καταλάβω την βαθύτερη έννοια που κρύβει ή άπλή και λιτή ιστορία της γεννήσεως του Χριστού μέσα στο σπίτι μου. Για μένα τότε ή Γέννησις του Χριστού είχε ξεχωριστή σημασία, γιατί διακόπταται τά μαθητάτα για δέκα πέντε ημέρες. Δέκα πέντε ημέρες παιγνίδι ! Δέκα πέντε ημέρες πόλεμος ! Αυτό ήταν ή μεγαλύτερη έντύχια που μπορούσε να πωθήση τότε μιά μαθητική παιδική ψυχή ! Ήταν τόσο σχολαστικά τά μαθητάτα ! Τέλος πάντων.

Η αίσχλη του καλαμένου σπαθίου μου, χωρίς να το καταλάβω, βροχάει ν' άκουμπά στη γη. Το πολεμικό μένος έπαισε να χωραχθί στην ψυχή μου και ένα συναίσθημα, άγνωστο ίσως την ημέρα εκείνη, έλημμάσσε το είναι μου. Ήταν το πρώτο άπαλό χάζι που δοκίμαζε ή ψυχή μου. Οι μύτερες φωνές της φουσαριόνας έφθιναν στ' αυτιά μου σάν κάποιος ύπερκόσμιος τραγούδι, που δεν τό είχα ξανακούσει, και που ούτε ίσως σήμερα άκόμη το ξανακούσω. Ήταν ή πρώτη μουσική συγκίνηση που δοκίμαζε στη ζωή μου. Και ή πρώτη μουσική συγκίνηση είνε όπως ο πρώτος έρωτας. Πειθαίνα μαζί μ' εκείνον που την αψάσθινα και την έζησε. "Έτσι σήμερα άκόμη —και πέρασαν τόσα χρόνια από τότε— νομίζω πως άκόμη άταλοχαιδέον την άκοή μου και κλάει ήρεμα και γλυκά στην κορυμαμένη ψυχή μου, οι μύτερες φωνές της φουσαριόνας. Και τώρα μόνον καταλαβαίνω γιατί οι Ίνδοι φαντάζονται τον Θεό του Έρωτα, τον Καμή, με δάχτυλα όπλισμένα με μακροά νύχια που χαιδέον και σπαράζουν μαζί την ψυχή. "Αλλά και σήμερα μόνο—πόσα χρόνια αληθίνα χριστιανικήν για να το καταλάβω !—έξηρω γιατί οι μύτερες φωνές της φουσαριόνας είχαν τόσην επίδραση στην παιδική μου ψυχή. Ήταν ή στιγμή εκείνη που έκανε τίς φωνές της φουσαριόνας να κρηφόνον τά μύτερά τους νύχια και να φθάνον σάν έρωτικό χάζι στην ψυχή μου. "Η μουσική εκείνη την στιγμή κατείναζε το πολεμικό μου μένος. Και το άσυνείδητο κατέβασμα του καλαμένου σπαθίου μου και το άκουσίσιμα της αίσχμησις του μίτης

Θ. Ν. ΣΥΝΑΙΔΙΝΟΣ

στη γη, δεν είχε παρά την έννοια τίς όμοιογίας τίς ήτας του

πρόσωπο στην Άγγλία. Το όνομα αυτού του προσώπου δεν άνερέετο. Τί έσάμιανε αυτό ; Ό στρατηγός Γραμών, ό όποιος είχε παντρευτεί μιά κόρη του δοικός ντε Παράν, παραπονιόταν μιά μέρα σ' έναν φίλο του γιατί ή διαθήκη του είχε επιβάλει αδητή την επιβίβασιν και στο τέλος έπρόθεσε, ίσως άβέβηά του, τά έξηξί λόγια :

— Κι' έτσι, κοντά στα άλλα, έχω και το έτήσιο επίδομα του πεθροφού μου !

Τό ίδιο παράπονο είχε έγκυράσει σε έναν φίλο του και ό Μονταλμειέρ, ένας άλλος γαμπρός του δοικός. Τό μυστηριώδες λοιπόν αυτό πρόσωπο, που έμεινε στην Άγγλία και είχε συμφωνία με τη διαθήκη, το τακτικό του επίδομα, ήταν ό ίδιος ό δουξ ; Νά, τί δεν μπόρεσε ποτέ να εξακριβωθή !

"Υπέθεσαν στην άκοή, πως ήταν ή μίς Έρριέτη, την όποια ό δουξ, έπειτα από δια ένναν, δεν ήθελε ν' άρσησιν στους πέντε δρόμους. Γρήγορα όμως μαθεύτηκε ότι ή μίς Έρριέτη βρισκότανε στην Άμερική, όπου είχε παντρευτεί έναν ηονζώτοτο και άγαθώτατο κάσσορα.

Έτσι, τό άίνιγμα περιπλέκεται. Μερικοί από τους παλαιούς ύπηρέτας του δοικός είχαν άσάσει επίσης να τους ξεφύγουν μερικά μισόλογα, τά όποια έδειχαν αν δια ήξεσαν σχετικά με την ύπόθεσι. Κι' έτσι, ό κόσμος πίστευε ότι ό δουξ δεν είχε πέθανει, αλλά ζούσε στην Άγγλία. Άλλοι πάλι έλεγαν πως είχαμε δει τον δοικα στάς Βρυξέλλας και άλλοι τους έλεγαν συναντήσσι στη Μονμάρτη. Ένας τρίτος ύπηρέτης του δοικός έδήλωσε μετά χρόνια πως ήτανε κι' ό ίδιος στην Άγγλία, όταν ό δουξ πέθανε—για δεύτερη φορά—στα 1871. Έπειτα άπ' όλα αυτά άνοιξαν τον τάφο του δοικός στο Παρίσι.

"Όλοι όσοι ήξεραν καλά τον δοικα και παραστάθηκαν στο άίνιγμα του τάφου του, έδήλωσαν ότι ό νεκρός εκείνος δεν ήταν του δοικός, αλλά άλλου, άγνωστού ανθρώπου !

Ζούσε λοιπόν ό δουξ ; Είχε διαπλεσθήναι ; Τό μυστήριο αυτό δεν διαλευκάνθηκε ποτέ.

ΓΝΟΜΙΚΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

— "Όποιος κατώφθισε να δαμάσει γυναίκα, μπορεί να υή βάται το διάβλο.

— Στον έρωτα συγχωρεί κανείς περισσότερα σφάλματα παρά στη φιλία.

— "Αν φροντίζουν τόσο πολύ ή γυναίκες για την όμορφιά τους, φταίνε οι άνδρες, οι όποιοι κυριώς γι' αυτή τίς αγαπούν.

— Πολλές φορές ή γυναίκα μένει άναίσθητη στον έρωτα, αλλά ποτέ στη φιλαρέσκεια.

— Η καρδιά της γυναίκας είνε γοφός που πρέπει να μένη άάντος.

— Η γυναίκες μοιάζουν με τά Ίσπανικά σπύτια που έχουν πολλές τώρες και λίγα παράθυρα.

— Η γυναίκα συγχωρεί μόνον όταν φταίη.

— Η γυναίκα που έχει καλή καρδιά δεν χροιάζεται άλλα πλούτη.

— Έξη γυναίκες μπορούν να μιλούν δίεσ μαζί και να συνεννοούνται, ένθ τρείς άνδρες ποτέ δεν τό κατορθώνουν αινά.

— Η γυναίκα θεωρεί δόξα της να σφουγγίη τά δάκρυα και να παρηγορή τους άτελειωμένους.

